

ТРАКИЙСКИ УНИВЕРСИТЕТ

6000 Стара Загора, Студентски град

РЕКТОРАТ

Ректор: (042) 670 204

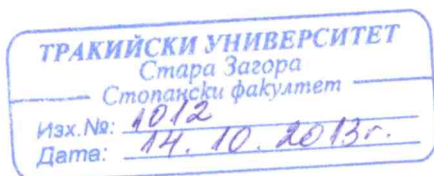
Факс: (042) 672 009

Учебен отдел: (042) 699 208, 699 209

E-mail: rector@uni-sz.bg

Межд. сътрудничество: (042) 699 213

www.uni-sz.bg

ДО Г-Н РОСЕН ПЛЕВНЕЛИВ
ПРЕЗИДЕНТ НА
РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

ОТНОСНО: Становище по „Национална стратегия за устойчиво развитие на земеделието в България в периода 2014-2020”, по-долу наричана НСУРЗБ 2014-2020

СТАНОВИЩЕ

ОТ: Проф. д-р Юлияна Иванова Благоева-Яркова,
Ръководител катедра „Регионално развитие”, Стопански факултет,
Тракийски университет, гр. Стара Загора

Уважаеми Господин Президент,

Разработването на „Национална стратегия за устойчиво развитие на земеделието в България за периода 2014-2020” е отклик на потребността от ясно и конкретно разбиране за развитието на българския аграрен сектор през предстоящия програмен период, дефиниран като период на интелигентен, устойчив и приобщаващ растеж.

В хода на подготовка и реализация на НСУРЗБ 2014-2020 се очаква прилагане на принципите на приемственост, съгласуваност и непрекъснатост на плановия процес, стъпвайки на Националната стратегия за развитие на селските райони 2007-2013, ПРСР 2007-2013, Национална програма за развитие: България 2020, ПРСР на РБългария 2014-2020. НСУРЗБ 2014-2020 се разработва и при действаща, първа по рода си за последните десетилетия, Национална концепция за пространствено развитие на РБългария, 2013 – 2025 г., където основна цел е пространствено координиране не само на регионалното развитие, но и на секторните планирания, включително на аграрния сектор.

Целите, които трябва да си постави НСУРЗБ са свързани с:

- Превръщането на българското земеделие в нетен износител чрез подкрепа на приоритетни области в животновъдството и растениевъдството.
- Създаване на капацитет за производство на продукция с гарантирано количество и постоянно високо качество
- Повишаване интереса и капацитета на човешкия ресурс в аграрния сектор
- Гарантиране на устойчиво развитие на сектора чрез достигане на оптимални равнища на икономическите, социалните и екологичните критерии.

НСУРЗБ 2014-2020 трябва да даде отговор на въпросите:

- Къде сме (оценка на състоянието на земеделието в България)
- Къде искаме да стигнем (конкретни индикатори с посочени равнища)
- Как да стигнем дотам (дейности и мерки)

Визията, която синтезирано може да се предложи:

Селското стопанство на България - жизнен и устойчив икономически сектор, който допринася за икономическия растеж на страната, социалното благополучие и безопасността на храните.

Заедно с предложената визия следва да отворим и **мисията** в развитието българския аграрен сектор:

- Да гарантира продоволствена сигурност, вкл. в условия на криза (климатична и икономическа) на конкурентна цена
- Да използва потенциала на националните ресурси
- Да осигури база за други, свързани със селското стопанство приоритетни сектори – преработваща промишленост и туризъм,
- Да осигури поминък за част от населението на селските райони,
- Да бъде доходен бизнес за предприемачите в сектора чрез създаване на продукти с добавена стойност и заемане на международни пазарни ниши

Наред с анализа за състоянието на селското стопанство, други важни компоненти на НСУРЗБ се очаква да бъдат:

- планиране на дейности за постигане на стратегическите цели
- ресурси за осъществяването на стратегическия план
- наблюдение и оценка върху осъществяването на стратегическия план, съгласно дефинирани критерии (индикатори)

Ключови фактори и условия за постигане на желаното равнище на българското земеделие

1. Финансова подкрепа с евросредства (директни плащания, вкл. национални доплащания, средства за пазарна подкрепа, мерки от Програмата за развитие на селските райони, Програмата за развитие на сектор „Рибарство“) и държавни помощи, чрез краткосрочни и дългосрочни финансови инструменти за:

✓ Създаване, модернизирание и конкурентност на стопанства от подотраслите животновъдство (говедовъдство с допълнителен стимул при преминаване към месодайно, овцевъдство, пчеларство, рибовъдство), лозарство, овощарство, залечукопроизводство, производство на етерични-маслени култури и билки.

✓ Създаване и укрепване на поминъчни малки стопанства, вкл. за диверсификация към други земеделски и неземеделски дейности

✓ Развитие на биоземеделие, традиционни местни продукти, участие в схеми за качество и сертификация, по-добро използване и опазване на естествените ресурсите.

✓ Стопанства на млади фермери, в съчетание със социална подкрепа. Създаване на по-добри условия за живот на младите семейства чрез

подкрепа от страна на общините за осигуряване на жилища, достъп до образователни, здравни и други услуги.

✓ Създаване на различни форми на сдружаване между производители, създаване на борси и тържища за селскостопански продукти, формиране на къси вериги за доставка.

✓ Инвестиции за посрещане на последиците от климатичните промени и за подобряване и устойчивост на генетичния потенциал в растениевъдството и животновъдството.

2. Облекчаване на режима за кандидатстване по ПРСР и за управление на проектите, с приоритет на интегрираните проекти.

3. Засилване роля на университетите (с утвърдени образователни и научно-изследователски направления в областта на аграрните, аграрикономическите и регионалните науки) в трансфера на знания и иновациите в селското стопанство и селските райони. Университетите ще бъдат не само центрове за реализиране на редица мерки, но и ще създадат кадрите които ще реализират НСУРЗБ 2014-2020.

4. Усъвършенстване на правната рамка с отношение към селското стопанство и неговото финансиране, както и формиране на благоприятна институционална среда и междуведомствена координация.

5. Оптимизиране на системата за управление на земеделските земи

6. Поддържане и използване на наличния пасищен ресурс, вкл. чрез създаване на механизми на ниво общини.

7. Подобряване на техническата и хидромелиоративна инфраструктура, вкл. възстановяване и реконструкция на съоръженията за предпазване от вредното въздействие на водите

8. Запазване на възможностите и традициите на придворното стопанство като източник на натурални и здравословни храни и подобряване здравето на българската нация. Необходимо е да се дава право за отглеждане на определен минимум брой животни в селския двор

9. Повишаване сигурността и опазване на земеделската продукция в дворовете и нивите срещу нарастналата битова престъпност по селата.

10. Териториално структуриране по подотрасли на селското стопанство според специфичния местен потенциал и включване на планирането на сграрния сектор в Общинските планове за развитие 2014-2020.

НСУРЗБ е стратегически документ, който има потенциал да се превърне в Стратегията за развитие на аграрния отрасъл и селските райони в РБългария до 2020 г. Стратегията следва да бъде приета от Министерски съвет на РБългария и да се превърне в елемент от пакета стратегически документи за програмен период 2014-2020.

Дата: 14.10.2013 г.

С уважение:
/проф.д-р Юлияна Ив. Благоева-Яркова/